

Snímky: archiv

→ střepiny černých pazourků, které se občas zableskly v bílém písku. Záplavy nerostů podobných černému sklu sem od nedalekého Baltu přivlekl ledovec. Geologové spočítali, že to bylo před desíti tisíci lety. Ledovec také v některých místech nahnrl morény – vlny horniny a balvanů tvarem vzdáleně podobné hřbetům písečných dun. Jinde vyryl hluboké brázdy a dal tím vzniknout desítkám jezer. My teď kusy černého nerostu postupně plníme své kapsy, a až se budeme vracet domů, do Česka, přemísťme je ještě o pět set kilometrů jižněji.

U toho zvláštního pole jsme si však kromě pazourků všimli ještě něčeho jiného. Z cesty jsme sebrali několik velkých žlutých listů, jemných jako hedvábí. Známý tvar i příjemná vůně nás ne nechaly na pochybách – pěstuje se tady tabák. Žádná Virginie, žádný jih. Na severu Polska, nedaleko hranice s Litvou roste na poli tabák. Převážně ženy a děti snášejí na přelomu září a října žluté listy z tabákových polí, ve stodolách a na půdách je suší a třídí do svazků a balíků. Polské tabákové firmy je pak zpracovávají na levné kuřivo, které je vedle zahraničních značek v Polsku stále velmi oblíbené.

Z hromady tabákových stonků za vesnicí stoupal modravý kouř a halil krajinu do voňavého oparu. Prošli jsme borovým lesem, vykoupali se v Černé Hance a spolu s řekou jsme se blí-

žili k Wigierskému jezeru. Po chvíli se nám však řeka vzdálila. Její cesta vedla větší oklikou, než kudy zamířila naše silnice. My jsme ale věděli, že večer se u jezera zase potkáme. Fotografovali jsme hřibata v ohradách, házeli jim planá jablka a hádali, zda v příští vesnici dostaneme koupit něco k jídlu a pití.

Tou nejbližší vesnicí byla osada Mackova Ruda (Mackowa Ruda) a neklamala nás. Tam, kde končily ohrady, stál nízký domek a v něm prodejna s potravinami. Drobná žena zrovna smažila vajíčka, na která už čekal muž v silonové bundě a plátěných kalhotách s prodřenými nohavicemi. Farmář si odskočil z pole, před obchodem stál jeho traktor. Koupili jsme několik plechovek piva, klobásy a chleba a zamířili ke dveřím, abychom venku na lavičce posvačili.

Podobné prodejny v těchto oblastech Polska jsou pro turisty putující krajem jako stvořené. Často totiž slouží současně jako trafika, obchod s potravinami a bufet s teplým jídlem. Takže si tam můžete koupit voňavé klobásy, sníst čerstvou omeletu z domácích vajec a slaniny,

vypít plechovku dobrého polského piva Żywiec a přečíst nejnovější číslo místních novin nebo třeba magazín National Geographic.

Pohoda před obchodem v Mackově Rudě nás zdržela natolik, že jsme do vesnice Wigry dorazili skoro za tmy. Touto roční dobou se na severu Polska smráká už po šesté večer, takže podzimní klid, kdy v krajině bobří jiného turistu nepotkáte, je vykoupen krátkým dnem. Na všechno je méně času.

Večerní návrat do Wiger však měl své kouzlo. Přesli jsme most přes Černou Hanku, ta se vzápětí vlila do Wigierského jezera, a pokračovali teď už asfaltovou silnicí podél rákosových houbšin lemujících břeh. Obec leží na výběžku pevniny, který tvoří malý poloostrov. V jeho středu stojí kostel obklopený klášteřem. Stavby jsou nově opravené a církev přeměnila část kláštera v penzion s restaurací. To však nebylo na první pohled patrné a osvětlený komplex s chrámem tajemně světlil koval na hladině jezera.

Nedalo nám to a vydali jsme se na jezero také. Večer teprve začínal a na protilehlém břehu poblíkala světlá

městečka Starý Folvark (Stary Folwark). Majitelé domu, ve kterém jsme si pronajali pokoj k bydlení, nám ke klíči od stavení přidali také klíč od masivní zelené pramice. Čekala přivázaná řetězem k jednomu z ovocných stromů v zahradě u jezera pod domem. Dva sousední stromy obspané hruškami ležely na zemi. V noci je skáceli bobří a pochutnali si na ovoci.

Vypuli jsme, a přestože už byla úplná tma, nebyli jsme na vodě sami. Na podobných loďkách, jako byla ta naše, osvětlovaly petrolejové lampy sedící postavy rybářů. Jezero hluboké až sedmdesát metrů dává místním lidem příležitost rybařit po celý rok. Od středověku tady dokonce platí zákon, který obyvatelům okolních vesnic zaručuje lovit ryby v neomezeném množství.

Přistáli jsme na písečné pláži u Starého Folvarku a zamkli pramici u mola. Stačilo chvíli namířit baterky do průzračné vody a hned se ke břehu slezly desítky raků zlákaných září svítilen. Vesla jsme vzali s sebou a zamířili k malé restauraci na druhém konci pláže. Od vody zavanul chlad, přidali jsme tedy do kroku. V hospůdce nás čekaly pečené ryby z jezera, horký čaj a pravá polská vodka. Bylo nutno důkladně se zahřát. Až před půlnocí poplujeme zpátky, bude už na Wigierském jezeře pořádná zima. ●

Tomáš Netočný

Kde získat informace

V Suwalkách funguje profesionálně vybavená turistická informační kancelář. Tam lze získat podrobné mapy národního parku, brožury o geologii, fauně, flóře i historii parku, stejně tak, jako přesné informační materiály

o možnostech ubytování, půjčovnách kol, lodí atd.

Adresa: Suwalska Izba Rolniczo-Turystyczna, ul. Kosciuzki 45, Suwalki, tel. 087 5656355
www.suwalki-turystyka.info.pl